

ADDENDUM : VERLAGING EN VERGROENING VAN DE KADES

BKP KANAAALGEBIED

BEELDKWALITEITSPLAN

—
PLAN DE QUALITÉ
PAYSAGÈRE ET URBANISTIQUE

COLOFON

Deze opdracht werd toegewezen via de Dienstcentrale van perspective.brussels voor het Beeldkwaliteitsplan voor de publieke ruimte van het kanaalgebied (BKP).

OPDRACHTGEVER

Perspective.brussels
Brussels Planningsbureau
Naamsestraat 59, B-1000 Brussel
Contactinformatie: info@perspective.brussels

Projecthouder:
Sven Vercammen

STUDIEBUREAU

A.M. ORG2/BBS

Koolmijnenkaai 30-34 Quai des Charbonnages
1080 Brussels

Projectleiders:
Yannick Vanhaelen (ORG) & Simona Nikova (BBS)

ORG Urbanism & Architecture
info@orgpermod.com

BUREAU BAS SMETS
bureau@bassmets.be

B U R E A U B A S S M E T S

BOLLINGER + GROHMANN
In g e n i e u r e

BOLLINGER + GROHMANN
Keizerslaan 24
1000 Brussel
office@bollinger-grohmann.fr

INLEIDING

In haar Algemene Beleidsverklaring benadrukt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de band tussen de publieke ruimte, het water en de natuur te willen versterken in het kanaalgebied.

Daarom werd het potentieel tot verlaging en vergroening van de kades onderzocht in een haalbaarheidsstudie; om het Beeldkwaliteitsplan (BKP) aan te vullen met een reeks specifieke ambities en aanbevelingen.

Dit addendum bevat aanvullende informatie die bij de volgende actualisering zal worden opgenomen in het BKP.

De hierin opgenomen aanvullingen vatten de conclusies van de haalbaarheidsstudie en volgen de structuur van het Beeldkwaliteitsplan, om de verschillende betrokken actoren toe te laten er nu al kennis van te nemen en hun plannen erop af te stemmen in afwachting van het verschijnen van de nieuwe versie van het Beeldkwaliteitsplan.

De lijst hiernaast biedt een overzicht van de delen van het BKP, hoofdstukken en pagina's, die gewijzigd zullen worden ingevolge de conclusies van de haalbaarheidsstudie. De ambities en aanbevelingen die worden voorgesteld in dit addendum, dienen ter aanvulling of verduidelijking van de aanbevelingen die al zijn opgenomen in het Beeldkwaliteitsplan.

De hier voorgestelde aanvullingen hebben betrekking op de volgende delen van het BKP:

CONTINUÏTEIT C-1 IDENTITEIT EN GEBRUIK VAN HET KANAAL

Ambitie 4: Benutten van de waterweg en zijn kades

- pagina's **74-75**: aanpassing figuur C1-7 en tekst pagina 75
- pagina **78**: Correctie figuur C1-8
- toevoeging van vier extra pagina's: "Verlaging van de kades om de relatie met de waterweg te verbeteren" en "Minimumgabarieten voor de kadeverlaging en vergroening".

CONTINUÏTEIT C-3 LANDSCHAP EN DUURZAAMHEID

Ambitie 3: Versterken van de ecologische netwerken

- pagina **169**: uitwerking van het punt "Diversifiëren van de biotopen langs het kanaal".

Ambitie 4: Geïntegreerd beheren van regenwater

- pagina's **172-173**: Toevoeging van twee types publieke ruimte voor het waterbeheer op de verlaagde kades.

DEELGEBIED D-1 LINKEROEVER

Ambitie 3: Inrichten van een lineair buurtpark op de kanaaloever (pagina's **187-189**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

DEELGEBIED D-2 ZUIDELIJKE INDUSTRIEVLAKTE

Ambitie 4: Herinrichten van de rechteroever van het kanaal (pagina's **213-215**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

DEELGEBIED D-3 BIESTEBROEK & BATELAGE

Ambitie 1: Heruitvinden van de kades van het Biestebroekdok als gebieden voor gemengd gebruik, (pagina's **222-225**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

DEELGEBIED D-4 ABC-WIJK

Ambitie 1: Inrichten van de Kuregembrug als volwaardige openbare ruimte (pagina's **242-244**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

Ambitie 3: Verbeteren van de relatie met het water van de publieke ruimtes van de Ninoofsepoort (pagina's **248-249**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

DEELGEBIED D-6 BECODOK EN VERGOTEDOK

Ambitie 2: Valoriseren van het Vergotedok als hart van de stedelijke havenactiviteiten (pagina's **289-297**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

DEELGEBIED D-8 VOORHAVEN & SCHAARBEEK-VORMING

Ambitie 4: Inrichten van de ruimtes van de Budabrug voor een kwaliteitsvolle oversteek (pagina's **346-347**)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

AANPASSING

CONTINUÏTEIT C-1

- pagina 74: aanpassing figuur C1-7

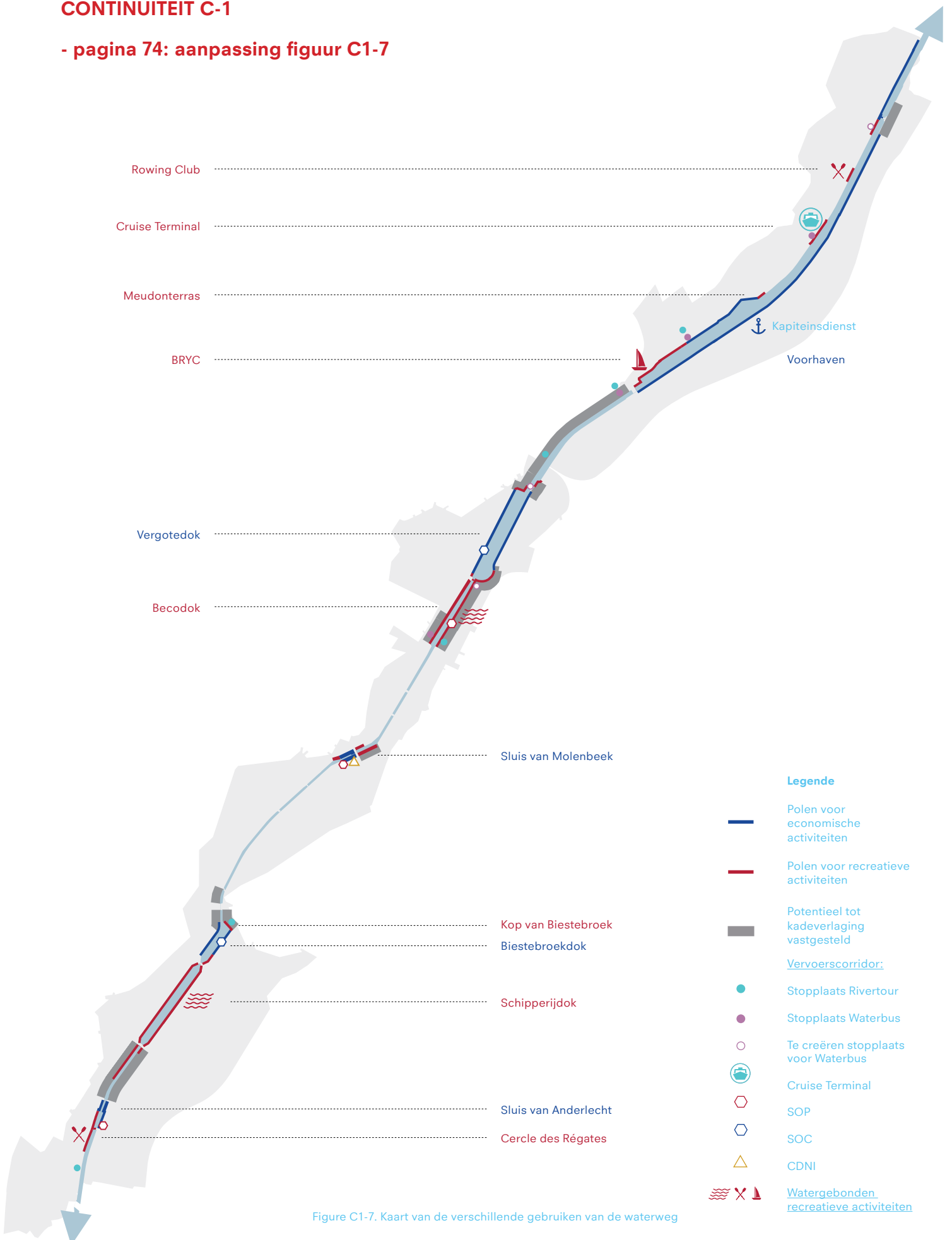

Figure C1-7. Kaart van de verschillende gebruiken van de waterweg

AMBITIE 4

BENUTTEN VAN DE WATERWEG EN ZIJN KADES

Het BKP wil het gebruik van de waterweg als vervoerscorridor en ter ondersteuning van recreatieve en stedelijke activiteiten bevorderen. (Figuur C1-6)

Om te garanderen dat het kanaal deze verkeersstromen en gebruikswijzen kan verwerken, moeten de gebruikswijzen en de toegankelijkheid van de kades en de waterweg worden verduidelijkt voor de verschillende delen van het kanaal.

Deze verduidelijking heeft enerzijds tot doel de binnenvaart te bevorderen door zones voor overslag aan te duiden, het gebruik van de havenkades te rationaliseren en de stopplaatsen van de binnenvaart voor personen op te waarderen.

Anderzijds wil ze het economisch en recreatief gebruik van de waterweg bevorderen door geschikte gebieden (polen) af te bakenen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor economische of recreatieve activiteiten.

Het BKP onderscheidt het vijf graden van toegankelijkheid die deze verschillende elementen weerspiegelen en het illustreert waar deze te situeren zijn op alle kanaalkades. (Figuur C1-8, pagina 78)

Ten slotte pleit het BKP ervoor bepaalde delen van de kade te verlagen om publieke ruimtes te creëren bestemd voor actieve modi. In deze ruimtes kunnen recreatieve en stedelijke activiteiten plaatsvinden in een rustig en groen kader dicht bij de waterweg.

CORRECTIE

CONTINUÏTEIT C-1

- pagina 78: correctie figuur C1-8

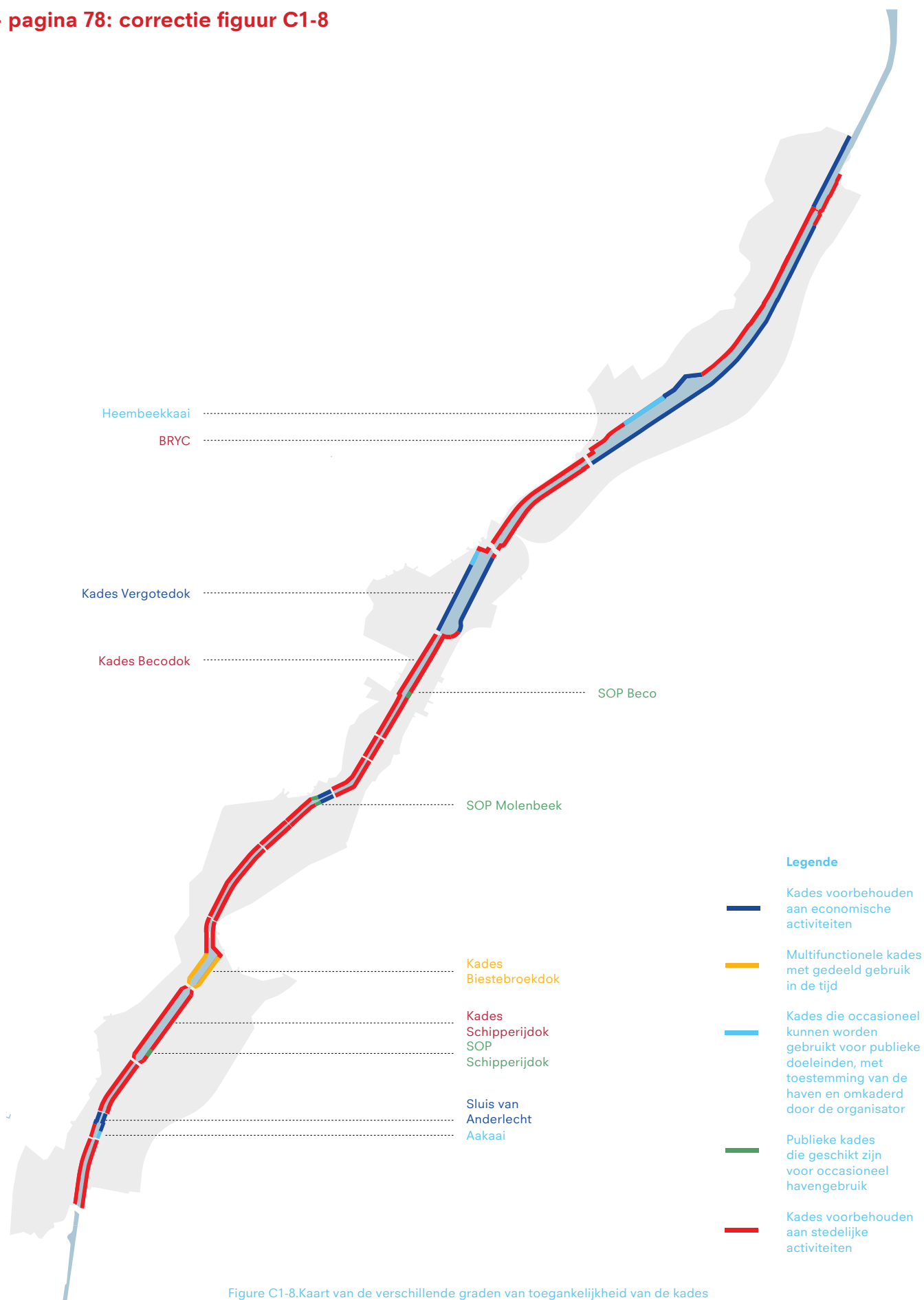

Figure C1-8. Kaart van de verschillende graden van toegankelijkheid van de kades

DE MATE VAN TOEGANKELIJKHEID VAN DE KADES VERDUIDELIJKEN

Het BKP onderscheidt verschillende graden van toegankelijkheid (figuur C1-8, pagina 78) :

- kades voorbehouden aan economische en havenactiviteiten.
Deze kades zijn nooit toegankelijk voor het publiek en zijn volledig gewijd aan havenactiviteiten;
- kades met gedeeld gebruik in de tijd.
Een gedeeld gebruik van de kade in de tijd is voorzien tussen havenactiviteiten en stedelijke activiteiten. Tijdens de laad- en losuren is de kade voorbehouden aan havenactiviteiten. Op andere tijdstippen mag het publiek de kade betreden. Er moet een beheerplan opgesteld worden voor de eventuele concrete implementatie van dit gedeelde gebruik. Qua inrichting wordt de inrichting van de aangrenzende publieke ruimtes voortgezet.
- kades die occasioneel kunnen worden gebruikt voor publieke doeleinden.
Deze kades zijn vooral bestemd voor havenactiviteiten, met name de tijdelijke en sporadische opslag van grond/slib/bouwmaterialen in afwachting van hun afvoer. Een deel ervan kan regelmatig of occasioneel gebruikt worden voor stedelijke activiteiten. De inrichting van de ruimte zet de inrichting van de aangrenzende publieke ruimte voort. De Haven van Brussel zal ervoor zorgen dat de havenactiviteit niet wordt belemmerd en dat de veiligheid maximaal is.
- publieke kades die geschikt zijn voor occasioneel havengebruik.
Deze kades zijn hoofdzakelijk bestemd voor het publiek en stedelijke activiteiten. Ze maken deel uit van de publieke ruimte van de stad en zijn als zodanig aangelegd. Een deel ervan kan regelmatig of occasioneel gebruikt worden voor havenactiviteiten (bijv. overslagpunten);
- kades voorbehouden aan stedelijke activiteiten.
Deze kades zijn altijd toegankelijk voor het publiek en maken deel uit van de publieke ruimte van de stad.

AANBEVELINGEN

- De kades die voorbehouden zijn aan economische en havenactiviteiten, mogen niet toegankelijk zijn voor het publiek en moeten beveiligd zijn (Voorhaven, Vergotedok).
- Rond het Biestebroekdok moeten multifunctionele kades met gedeeld gebruik in de tijd worden aangelegd. Ze moeten een nauwkeurig gecontroleerd gemengd gebruik in de tijd en de ruimte mogelijk maken. Er wordt een beheerplan opgesteld.
- Er kan gezorgd worden voor havenkades die occasioneel door het publiek gebruikt kunnen worden, met toestemming van de haven en omkaderd door de organisator. Deze kades behoren tot de kades die gereserveerd zijn voor economische en havenactiviteiten, en kunnen nu en dan plaats bieden aan stedelijke activiteiten (bijv. een evenement). Er wordt een beheerplan opgesteld.
- Er kunnen publieke kades zijn die occasioneel voor havenactiviteiten gebruikt worden. Deze kades maken deel uit van de publieke ruimte en kunnen op gezette tijden gebruikt worden voor havenactiviteiten (bijv. overslag). Er wordt een beheerplan opgesteld.
- De kades voorbehouden aan stedelijke activiteiten moeten altijd toegankelijk zijn voor het publiek, voor zover de veiligheidsvoorwaarden dat toelaten, en ze moeten deel uitmaken van de publieke ruimte (en als zodanig ingericht worden).

AANVULLING

CONTINUÏTEIT C-1

- pagina 79a: toevoeging

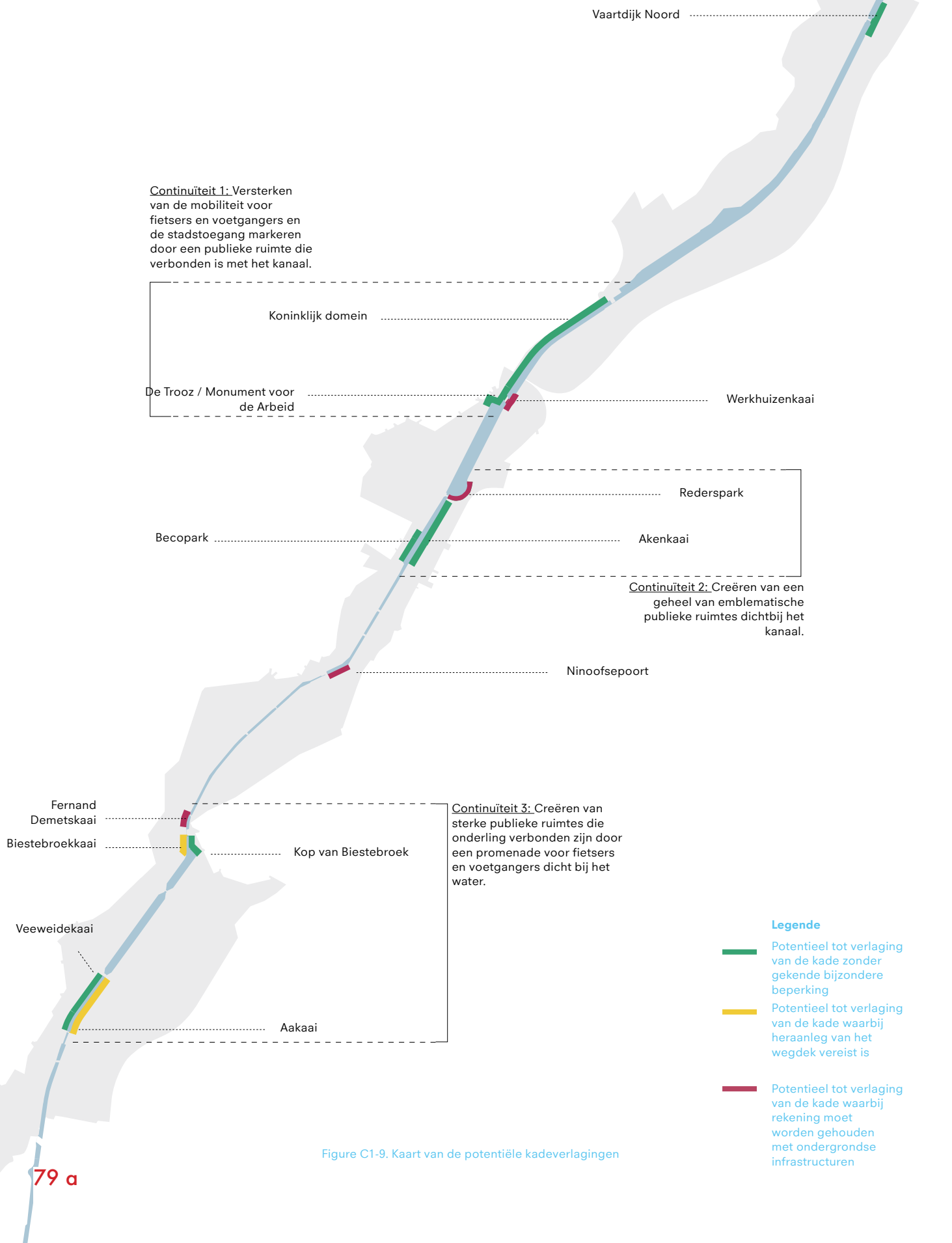

Figure C1-9. Kaart van de potentiële kadeverlagingen

KADES VERLAGEN OM DE RELATIE MET DE WATERWEG TE VERBETEREN

Het BKP pleit ervoor de relatie met de waterweg te verbeteren door bepaalde delen van de publiek toegankelijke kanaalkades te verlagen. Deze verlagingen zouden het mogelijk maken rustige publieke ruimtes te creëren, weg van het autoverkeer, waar recreatieve activiteiten en/of actieve mobiliteit kunnen plaatsvinden in de fysieke nabijheid van de waterweg.

In het BKP worden potentiële kadeverlagingen voorgesteld, die zowel ruimtelijk als technisch realiseerbaar zijn en ook wenselijk zijn vanuit het oogpunt van het stedelijk belang (figuur C1-9, pagina 80). Drie categorieën werden geïdentificeerd:

- kadeverlagingen die gerealiseerd kunnen worden zonder dat hiervoor specifieke beperkingen werden vastgesteld;
- kadeverlagingen die een heraanleg van de aangrenzende weg vereisen;
- kadeverlagingen waarvoor rekening moet worden gehouden met grote ondergrondse infrastructures.

Binnen de genoemde potentiële verlagingen konden drie continuïteiten vastgesteld worden (Koninklijk domein, Becodok en Biestebroek). Elk van deze continuïteiten biedt het potentieel een continue promenade te creëren, of brede punctuele verlagingen die zich lenen tot verscheidene gebruiksmogelijkheden voor het publiek.

De potentiële verlagingen worden behandeld in de betreffende deelgebieden. De algemene aanbevelingen met betrekking tot de minimale gabarieten en de vergroening van de kadeverlagingen worden gedetailleerd beschreven op de volgende pagina's.

AANBEVELINGEN

- De mogelijkheid om de geïdentificeerde delen van de kade te verlagen, moet worden onderzocht.
- De kadeverlaging moet de relatie tussen de publieke ruimte en de waterweg valoriseren. De gebruikers moeten dicht bij het waterniveau worden gebracht.
- De verlaging moet passen in het volume van de actuele kademuur en mag de vaargeul in geen geval verkleinen.
- Er moet naar continuïteit van de verlagingen worden gestreefd. De verschillende verlagingen binnen één continuïteit moeten worden gecoördineerd wat betreft niveaus, materiaalkeuze en programma.
- Sommige delen van de wegen zouden moeten worden heraangelegd om de verlaging van bepaalde delen van een kade die behoren tot een grotere continuïteit, mogelijk te maken.
- De wegen zouden kunnen worden heraangelegd om een punctuele kadeverlaging mogelijk te maken.
- De verlaging mag geen afbreuk doen aan de kwaliteit en de veiligheid van de aanleg van het hoge niveau (primaire publieke ruimte).
- De eventuele aanwezigheid van ondergrondse infrastructures, met name collectoren en/of overstorten, moet in overleg met hun beheerder worden bestudeerd en er moet rekening mee worden gehouden.
- De materialen voor de nieuwe bestrating en de zichtvlakken van de verlaagde kades moeten worden gekozen met het oog op homogeniteit tussen de verschillende delen van de kanaalkades en tussen de hoge en de lage kade. De mogelijkheid tot hergebruik van de voorhanden materialen moet worden bestudeerd. Zie (Kademuren, pagina 67).
- Balustrades moeten voorzien worden op zowel de hoge als de verlaagde kades. Zij zijn conform de aanbevelingen in (Balustrades en dekstenen, pagina 69).
- Een geïntegreerd waterbeheer moet voorzien worden voor een verlaagde kade, volgens (Geïntegreerd beheren van regenwater, pagina 173).
- Een beheer- en onderhoudsplan moet worden opgesteld.
- De veiligheidsbeginselen die door de haven zijn vastgesteld, moeten in acht genomen worden.

AANVULLING

CONTINUÛTEIT C-1

- pagina 79c: toevoeging

MINIMUMAFMETINGEN VOOR DE KADEVERLAGING EN VERGROENING

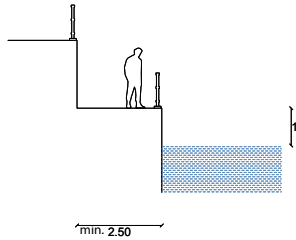

Figure C1-10. Minimumbreedte voor een gewone voetgangerspromenade

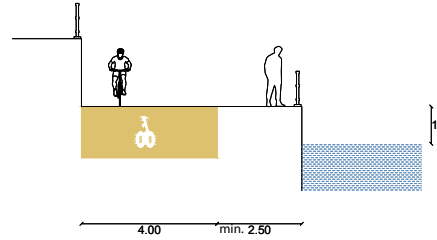

Figure C1-11. Minimumbreedte voor een gewone voetgangerspromenade en fietspad

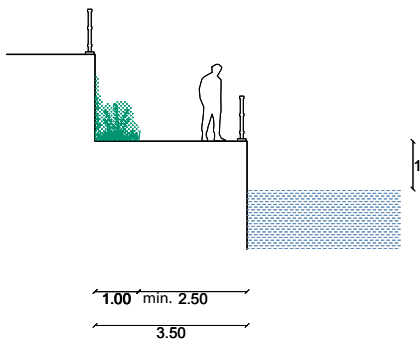

Figure C1-12. Minimumbreedte voor een vergroende voetgangerspromenade

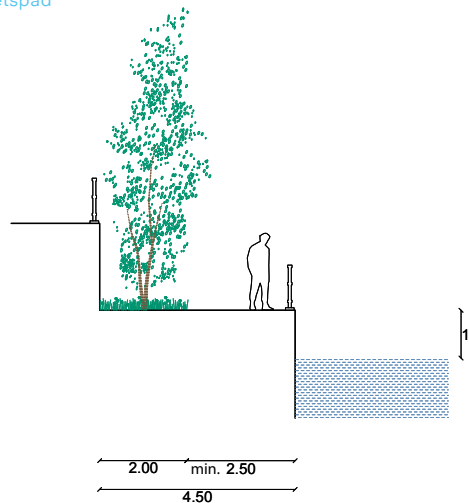

Figure C1-13. Minimumbreedte voor een beplante voetgangerspromenade

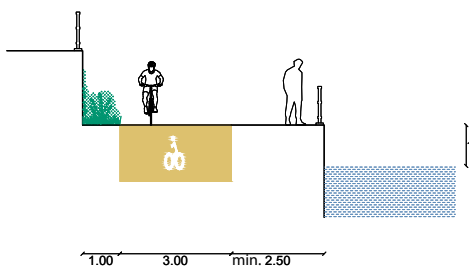

Figure C1-14. Minimumbreedte voor een vergroende voetgangerspromenade en fietspad

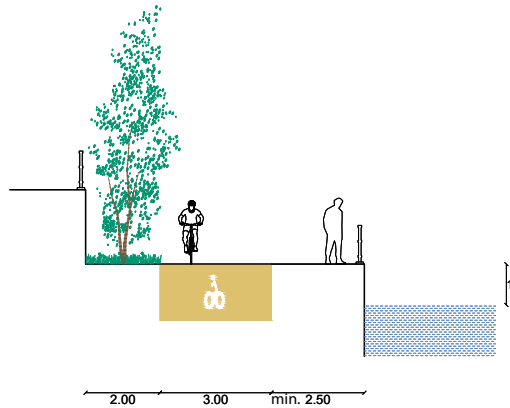

Figure C1-15. Minimumbreedte voor een beplante voetgangerspromenade en fietspad

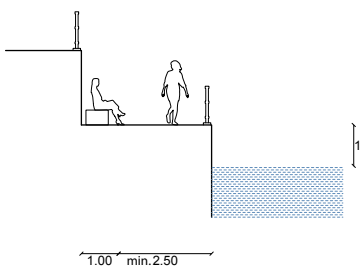

Figure C1-16. Minimumbreedte voor een voetgangerspromenade met zitelement

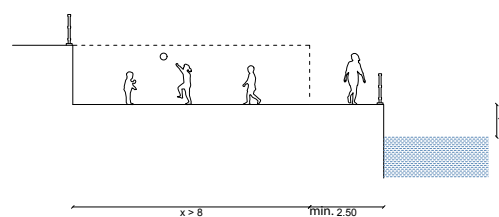

Figure C1-17. Minimumbreedte voor een speel- of sportplaats en een voetgangerspromenade

AANVULLING

CONTINUÏTEIT C-1

- pagina 79d: toevoeging

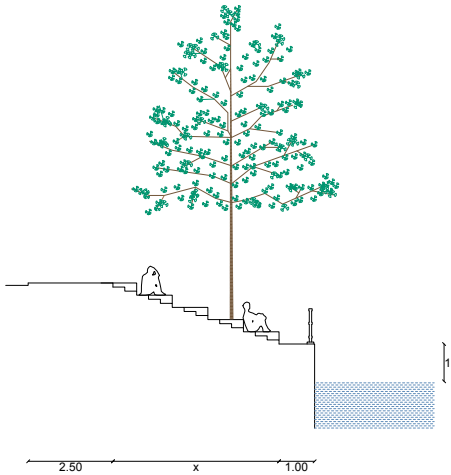

Figure C1-18. Minimumbreedte voor een verblijfsruimte

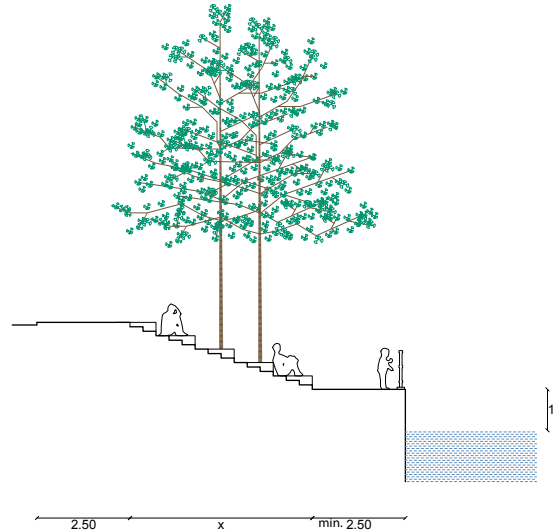

Figure C1-19. Minimumbreedte voor een verblijfsruimte met een voetgangerspromenade

AANBEVELINGEN

- De ideale hoogte tussen het waterniveau en de verlaagde kade is 1 meter. Dan kunnen de mensen dichtbij het water komen, zonder dat ze geneigd zullen zijn in het water te gaan.
- De breedte van de verlaagde kade moet zorgen voor veiligheid, universele toegankelijkheid en een gebruik dat strookt met de stedelijke ligging.
- Een verlaagde kade met een gewone voetgangerspromenade moet minimaal 2,5 meter breed zijn, waarvan 2 meter zonder obstakel.
- Voor een tweerichtingsfietspad moet er minimaal 3 meter extra breedte toegevoegd worden aan de voetgangerspromenade. Als het fietspad direct naast de kademuur gelegen is, moet de extra breedte minimaal 4 meter bedragen.
- Over het algemeen moet de verlaagde kade universeel toegankelijk zijn (helling van maximaal 4 %). In het geval van een punctuele verlaging die beperkt is in de ruimte, zoals bij oplopende zittredes, kan worden afgeweken van de universele toegankelijkheid op voorwaarde dat de verlaging geen deel uitmaakt van een continuïteit voor voetgangers of fietsers. In dat geval kan de breedte tussen het laatste niveau van de zittredes en de kademuur kleiner zijn dan 2,5 meter.
- Er zou moeten worden gezorgd voor vergroening van de verlaagde kade. Als het plantvak geen 2 meter breed is, moet worden gekozen voor lage beplanting. Plantvakken van 2 meter breed of meer, moeten worden voorzien van bomen.
- Alle soorten die worden aangeplant op de verlaagde kades moeten beantwoorden aan (Aanplantingen, pagina 106), met name de aanbevolen soorten bomen, vaste planten en bolgewassen.
- De groene zones van 1 meter breed of meer moeten minstens 4 meter lang zijn. Ze moeten gevarieerd worden beplant met vaste planten, grassen, bolgewassen en lage heesters. De aanplantingen mogen maximaal 90 cm hoog worden en ze moeten zodanig worden onderhouden dat hun natuurlijke vorm zich kan ontwikkelen.
- De groene zones van 2 meter breed of meer moeten minstens 6 meter lang zijn. Ze moeten worden beplant met bomen in clusters. De geplante soorten moeten zo worden gekozen dat de waterweg zichtbaar blijft vanaf de "hoge" publieke ruimte.
- De afstand tussen twee plantvakken met bomen mag niet groter zijn dan 6 meter.
- Bij de aanleg van verharde oplopende zittredes moeten de bomen in onregelmatige clusters tussen de zittredes worden geplant. De plantkuilen zouden verbonden moeten zijn.
- Bij de aanleg van vergroende oplopende zittredes moeten de bomen in onregelmatige clusters tussen de zittredes worden geplant. Op de oplopende zittredes kunnen grassen en/of vaste planten worden geplant, om "wildere" zones te creëren en de ecologische waarde te verbeteren.
- Terwijl er aan de kadeverlaging wordt gewerkt, moet er worden gezorgd voor een strook van minimaal 6 meter achter de toekomstige keermuur. Als dat niet mogelijk is en de plaats van de nutsvoorzieningen het toelaat, kunnen er damplanken met trekstangen worden gebruikt. In dat geval moet er in de ruimte een strook van 4,40 meter breed ter beschikking gesteld worden voor de bouwwerken.
- De meubelstukken moeten in overeenstemming zijn met (Meubilair, pagina 112).

AANVULLING

CONTINUÏTEIT C-3

- pagina 169: uitwerking van het punt "Diversifiëren van de biotopen langs het kanaal".

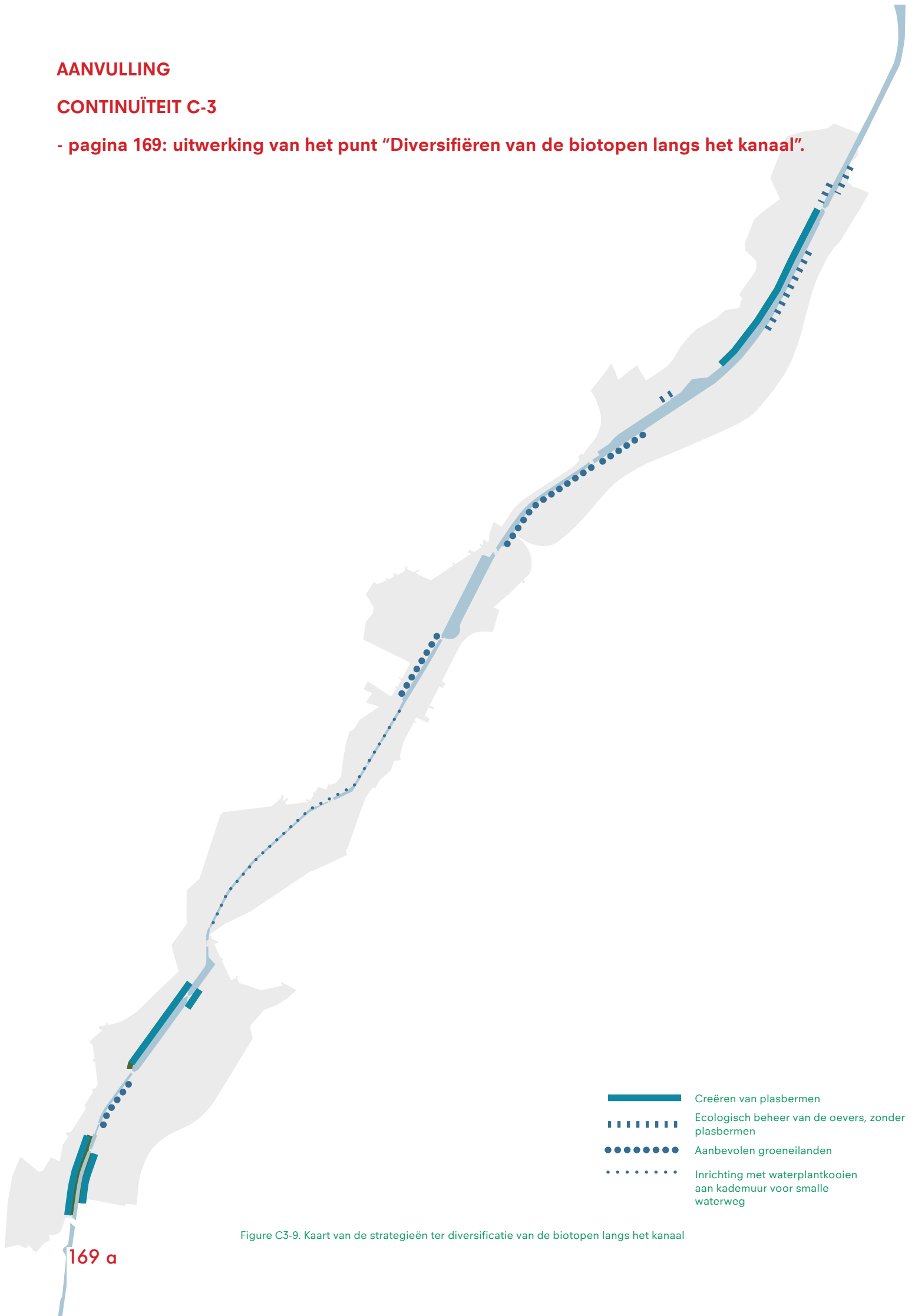

Figure C3-9. Kaart van de strategieën ter diversificatie van de biotopen langs het kanaal

DIVERSIFIËREN VAN DE BIOTOPEN LANGS HET KANAAL

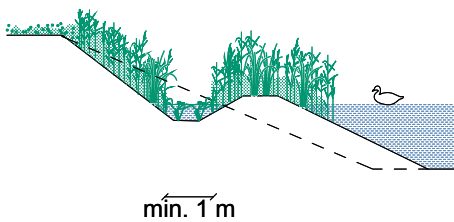

Figure C3-10. Groene oever, licht hellend met plasberm

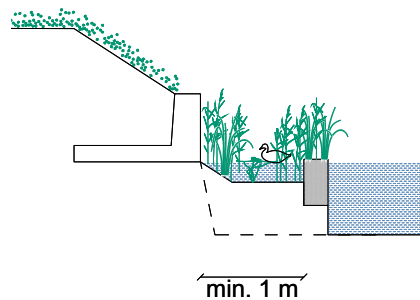

Figure C3-11. Groene oever, sterk hellend met plasberm

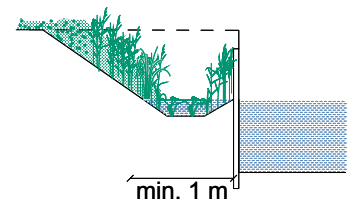

Figure C3-12. Plasberm aangelegd achter een reeds bestaande te perforeren kademuur

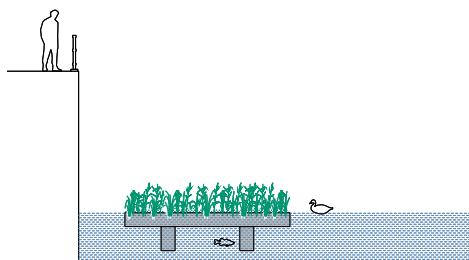

Figure C3-13. Drijvend groen eiland

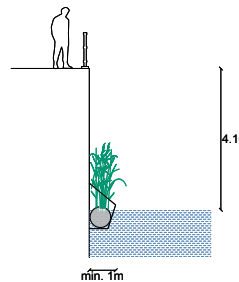

Figure C3-14. Plantkooien

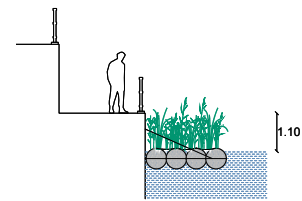

Figure C3-15. Plantkooien

AANBEVELINGEN

ALGEMEEN

- Er moet rekening worden gehouden met de ecologische diversiteit van de soorten en biotopen in het hele kanaalgebied, bijvoorbeeld door minimum- en maximumhoeveelheden op te leggen voor bepaalde plantensoorten.
- De rol van ecologische corridor van het kanaal moet worden versterkt door ingrepen op de oevers en op het water met het doel de biotopen te diversifiëren en de waterkwaliteit te verbeteren.

DE OEVERS VERNATUURLIJKEN

- De oevers moeten ecologisch worden aangelegd en de creatie van een plasberm moet worden bestudeerd.
- Er zouden plasbermen moeten worden aangelegd langs licht hellende oevers, met name op de linkeroever van het Schipperijdok en op de recheroever, rond de Marchantbrug.
- De mogelijkheid plasbermen te creëren moet worden bestudeerd voor sterk hellende oevers, met name in het noorden: op de linkeroever langs de Vilvoordsesteenweg; in het zuiden: op de twee oevers ten zuiden van de sluis van Molenbeek, zie fig. C3-9 Kaart van de strategieën ter diversificatie van de biotopen langs het kanaal.
- De minimale afmetingen voor een plasberm zijn een variabele diepte van 0,1 tot 0,5 meter, een breedte van 1 meter en een lengte van 10 meter.
- De mogelijkheid tot ecologisch beheer (al is het tijdelijk) van de niet-toegankelijke oevers moet worden onderzocht.

- Bij de creatie van plasbermen moet rekening worden gehouden met de commerciële scheepvaart en de veiligheidsbeginselen van de haven. De plasbermen moeten de aanbevelingen uit [\(Het gebruik van de waterweg verduidelijken, pagina 77\)](#) respecteren.
- Er moet worden gezorgd voor een beheerplan. Als er op het niveau van het project geen plasbermen kunnen worden gecreëerd, moet worden onderzocht of het mogelijk is op die plaatsen drijvende groene eilanden of iets soortgelijks te realiseren.

WATERPBEPLANTING

- Er moet worden onderzocht of het mogelijk is drijvende tuinen en/of groene eilanden aan te leggen op het kanaal, bijvoorbeeld ter hoogte van het Becodok, de Werkhuizenkaai of de Aakaai. Deze realisaties mogen de commerciële scheepvaart niet hinderen.
- De mogelijkheid om smalle plantkooien op kokosmatten te bevestigen aan de kademuuren tussen het Becodok en het Biestebroekdok zou moeten worden onderzocht. Deze realisaties mogen de commerciële scheepvaart niet hinderen.
- De drijvende tuinen en/of groene eilanden moeten verplaatsbaar zijn. De bevestigingsystemen moeten robuust en duurzaam zijn en mogen niet zichtbaar zijn vanaf de aangrenzende publieke ruimtes. Ze moeten "organisch" en "natuurlijk" ogen qua vorm en uitzicht.
- Er moet gezorgd worden voor een groen beheerplan en afvalinzameling.

AANVULLING

CONTINUÏTEIT C-3

- pagina's 172-173: Toevoeging van twee types publieke ruimte voor het waterbeheer op de verlaagde kades.

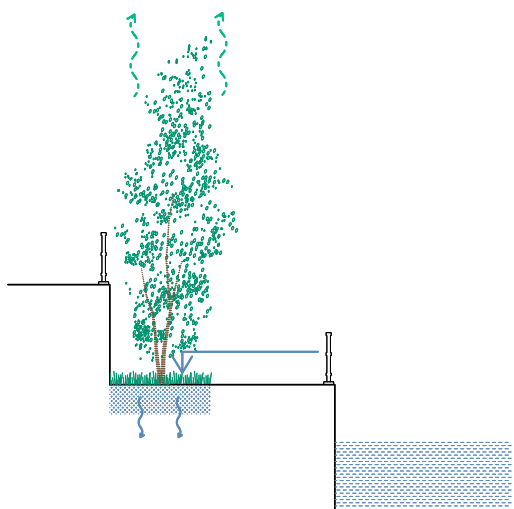

Figure C3-20. Verlaagde kades

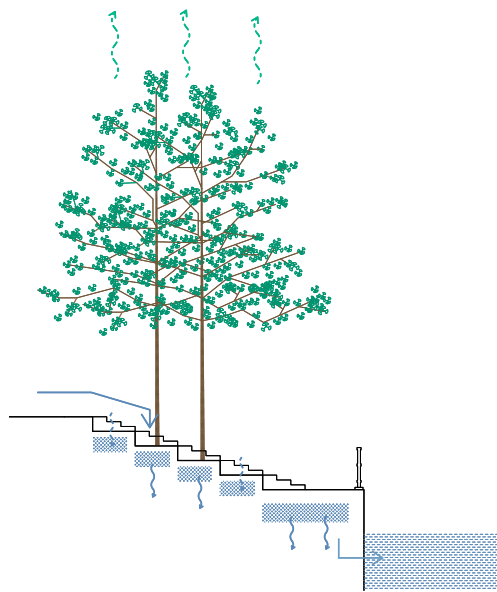

Figure C3-21. Verlaagde kades op verschillende niveaus

AANBEVELINGEN

VERLAAGDE KADES

- Er moet worden gezorgd voor een aangepaste fundering - die een waterbufferfunctie vervult - onder de verlaagde kades.
- De fundering en de lagen erboven en eronder moeten zo uitgevoerd worden, dat een maximale waterinfiltratie mogelijk is.
- Een maximale hoeveelheid regenwater moet naar dit buffervolume worden geleid, via de plantvakken.
- Het regenwater komt nooit terecht in het gescheiden rioleringsnet.
- Overstromingen, overlopen of een vertraagde lozing van het buffervolume moeten naar het kanaal worden geleid.
- Overstromingen, overlopen of vertraagde lozingen moeten onder het waterniveau van het kanaal worden ingericht of worden beheerd door afvloeiing aan het oppervlak bij hevige regenval.
- Een tijdelijke overstroming op de publieke ruimte is acceptabel in het geval van hevige regenval zoals maar eens op 20 jaar of meer voorkomt.
- Als de verlaging uit verscheidene niveaus bestaat, bijvoorbeeld bij inrichting van oplopende zittredes, moeten de verschillende niveaus en hun funderingen worden ingericht en met elkaar verbonden zijn, zodat een geïntegreerd beheer van het regenwater mogelijk is.
- Er moet worden gestreefd naar een maximale oppervlakte aan doorlatende zones en aanplantingen.

DEELGEBIED D-1 LINKEROEVER

Ambitie 3: Inrichten van een lineair buurtpark op de kanaaloever (pagina's 187-189) (pagina's 187-189)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

ONTWERPEND ONDERZOEK

Een variant op de aanleg van het Paepsempark kan zijn het park te integreren in de ambitieuzere herinrichting van de Veeweidekaai. Hier is een verlaging mogelijk, waardoor aan de aangrenzende wijken een bevoorrechte relatie met het water kan geboden worden.

In deze variant zou gedacht kunnen worden aan een lange vergroende promenade voor fietsers en voetgangers tussen de Arthur Dehemstraat en het berijdbare deel van de Biestebroekkaai, net voor de Paepsebrug.

De verbreding aan de zijde van de Arthur Dehemstraat en de sluis van Anderlecht zou zich lenen tot oplopende zittreden van waar kan worden gekeken naar de werking van de sluis, zoals hiernaast geïllustreerd.

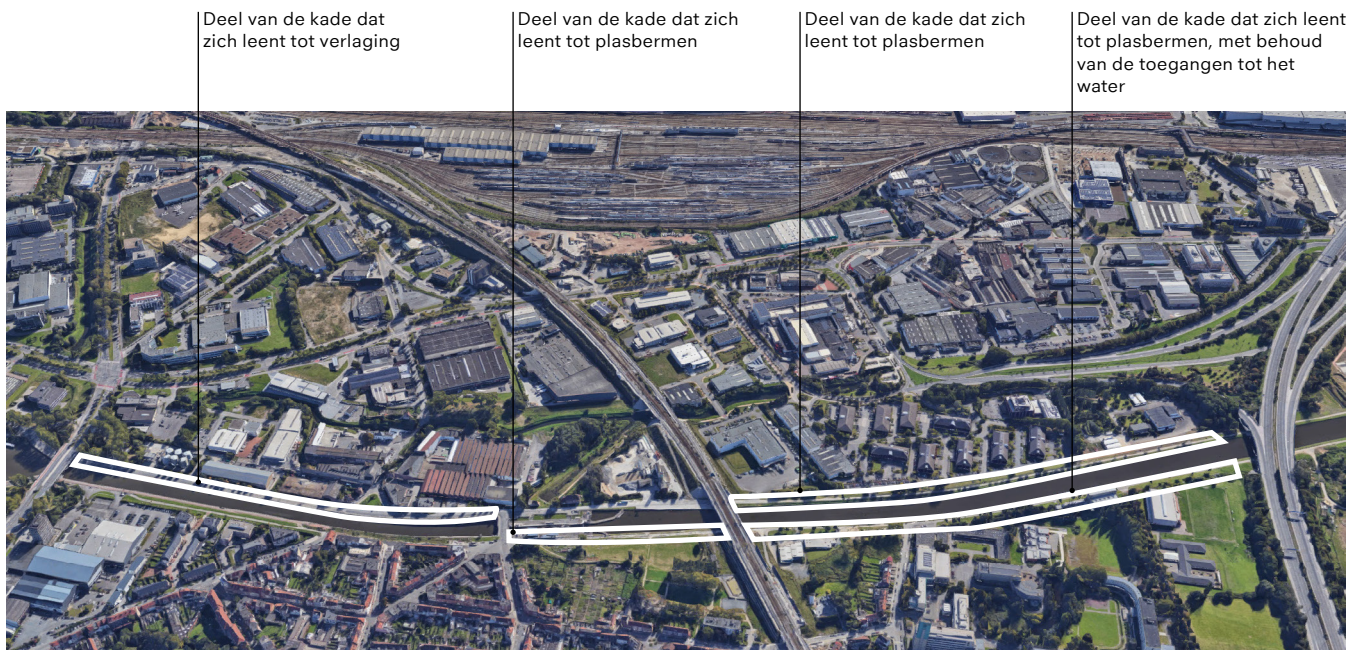
AANBEVELINGEN

- De verlaging van een deel van de Veeweidekaai zou kunnen worden bestudeerd.
- Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de GEN-fietsroute.
- De verlaging moet streven naar een continuïteit en een coherente inrichting tussen de Arthur Dehemstraat en de Biestebroekkaai.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#)).

DEELGEBIED D-2 ZUIDELIJKE INDUSTRIEVLAKTE

Ambitie 4: Herinrichten van de rechteroever van het kanaal (pagina's 213-215)

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

ONTWERPEND ONDERZOEK

ONTWERPEND ONDERZOEK

Het noordelijke deel van de Aakaai, tussen de sluis van Anderlecht en de Paepsembrug, vertoont een potentieel voor een verlaging. Deze verlaging zou een kwaliteitsvolle gescheiden ruimte kunnen bieden aan actieve weggebruikers. Dat zou evenwel een heraanleg van de weg vereisen, waarbij moet worden nagegaan of de vele uiteenlopende economische activiteiten verenigbaar zijn met de potentiële overslag tussen water en weg.

Het deel gelegen langs het Duivenmelkerspark dat overeenstemt met de Schippersstraat (linkeroever) en het deel van de Aakaai ten zuiden van de spoorbrug (rechteroever) kunnen worden aangelegd als plasbermen met het oog op diversificatie van de biotopen en verbetering van de landschappelijke kwaliteit en de fytosanitaire kwaliteit van het kanaalwater. Deze plasbermen zouden kunnen zorgen voor een kwaliteitsvol landschappelijk kader langs de GEN-fietsroute op de rechteroever, waardoor het Duivenmelkerspark en zijn bezoekers in contact zouden worden gebracht met de biodiversiteit van het kanaal.

AANBEVELINGEN

- De verlaging van het noordelijke deel van de Aakaai zou kunnen worden bestudeerd.
- In geval van een verlaging moet het wegdek worden heraangelegd.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#)).
- Er moet worden nagegaan of de verlaging verenigbaar is met de aanwezigheid van economische activiteiten en de potentiële overslag tussen water en weg.
- De aanleg van een lagunegebied langs het zuidelijke deel van de Aakaai en de Schippersstraat zou moeten worden bestudeerd.
- De aanbevelingen betreffende het "Diversifiëren van de biotopen langs het kanaal" moeten worden opgevolgd, zie ([Diversifiëren van de biotopen langs het kanaal, pagina.169](#)).

DEELGEBIED D-3 BIESTEBROEK & BATELAGE

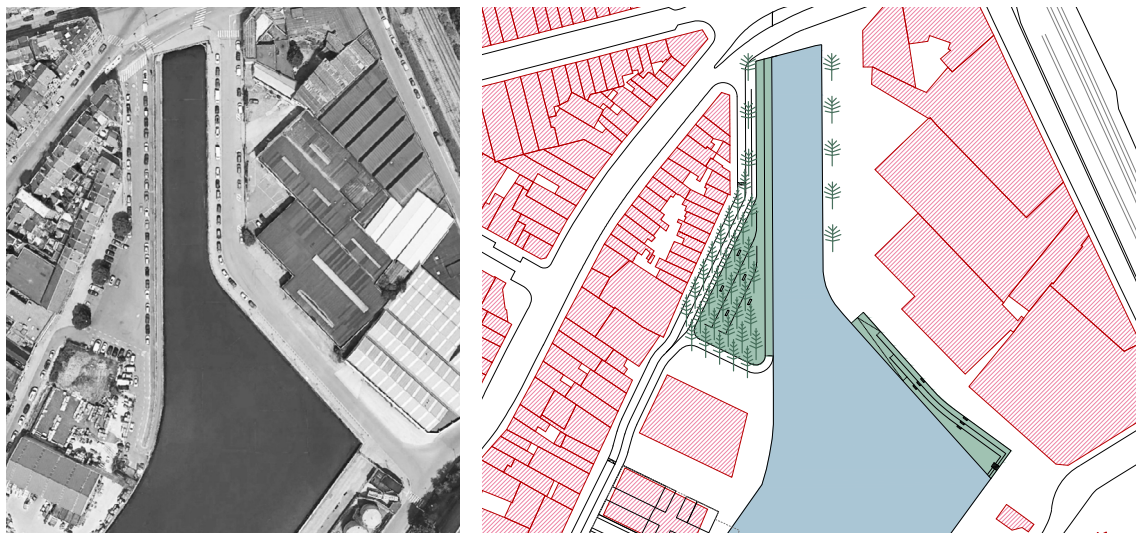
Ambitie 1: Heruitvinden van de kades van het Biestebroekdok als gebieden voor gemengd gebruik, pagina 222-225

ONTWERPEND ONDERZOEK

- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

Ten noorden van het Biestebroekdok vertonen twee ruimtes voor een kadeverlaging. Op de linkeroever kan de verbreding van de Biestebroekkaai worden omgevormd in een met bomen begroeid balkon met oplopende zitteden: een ontspannings- en verblijfsruimte voor de wijk in relatie met de toekomstige brouwerij van het BPB. Deze verlaging moet het mogelijk maken de GEN-fietsroute te verbeteren en een interessante continuïteit te creëren met een potentiële verlaging aan de andere kant van de Kuregembrug. Aan de overzijde kan de verlaging van de Kop van Biestebroek een bevoorrechte relatie met het kanaal mogelijk maken, in het axiale uitzicht van het Biestebroekdok. Deze verlaging zou de ruimtelijke eenheid en de coherentie van het dok moeten garanderen.

ONTWERPEND ONDERZOEK

AANBEVELINGEN

- De verlaging van de Biestebroekkaai moet worden bestudeerd.
- Die verlaging moet worden gecoördineerd met de verlaging van de Fernand Demetskaai, zodat een coherente continuïteit ontstaat, zie (Inrichten van de Kuregembrug als volwaardige openbare ruimte, pagina 242).
- Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van de GEN-fietsroute, die kan worden geoptimaliseerd.
- In geval van een verlaging moet het wegdek worden heraangelegd.
- De verlaging van de Kop van Biestebroek moet worden bestudeerd.
- Die verlaging moet worden bestudeerd om een eenheid te creëren over de volledige breedte van het dok.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#)).

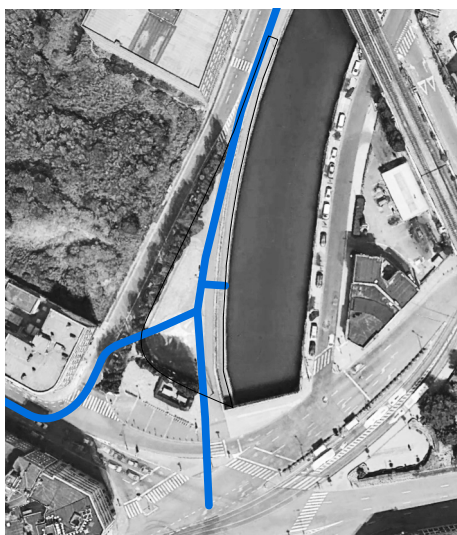
DEELGEBIED D-4 ABC-WIJK

Ambitie 1: Inrichten van de Kuregembrug als volwaardige openbare ruimte (pagina's 242-244) - aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

ONTWERPEND ONDERZOEK

Ten noorden van de Vanderveldesquare zou een deel van de Fernand Demetskaai het voorwerp kunnen uitmaken van een verlaging. Dat zou de kans kunnen bieden enerzijds de GEN-fietsroute te optimaliseren en te verbeteren door ze onder de brug door te laten lopen (en dus de continuïteit voor fietsers te laten aansluiten op de verlaging aan de andere zijde van de brug) en anderzijds een kwaliteitsvolle overgangs- en verblijfsruimte te creëren tussen het hoge niveau van de brug en het lage niveau van de fietsroute en de gebruikers dichterbij het kanaal te laten komen. Bovendien wordt er een vastgoedontwikkeling verwacht op de percelen die uitkomen op deze ruimte, welk de herinrichting van deze ruimte zou kunnen beïnvloeden. Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van nutsvoorzieningen en een overstort naar het kanaal (hieronder aangeduid in het blauw).

ONTWERPEND ONDERZOEK

AANBEVELINGEN

- De verlaging van de Fernand Demetskaai moet worden bestudeerd.
- Die verlaging moet worden gecoördineerd met de verlaging van de Biestebroekkaai, zodat een coherente continuïteit ontstaat, zie (Heruitvinden van de kades van het Biestebroekdok als gebieden voor gemengd gebruik, pagina 222).
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#))
- Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de GEN-fietsroute.
- Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse nutsvoorzieningen en een overstort.

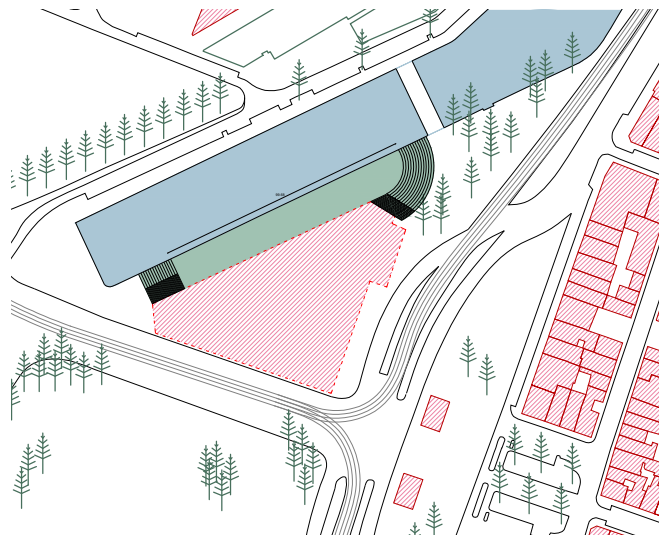
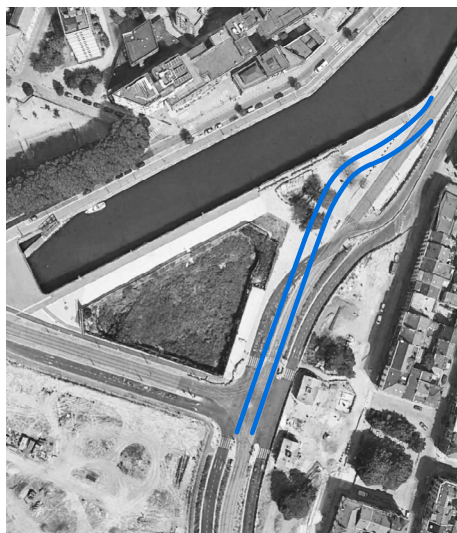
Ambitie 3: Verbeteren van de relatie met het water van de publieke ruimtes van de Ninoofsepoort (pagina's 248-249) - aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

ONTWERPEND ONDERZOEK

De relatie met het nabijgelegen kanaal kan nog worden verbeterd door een punctuele verlaging van de kade aan de rechteroever, tussen de brug van de Ninoofsepoort en de toekomstige voetgangersbrug.

De punctuele verlaging langs het kanaal op deze plaats zou ook het potentieel bieden de sluis in de kijker te zetten en de sluiswerking te laten gadeslaan. Het is belangrijk dat die verlaging wordt gecoördineerd met de toekomstige ontwikkeling (die nog niet vaststaat) teneinde het statuut, de publieke toegankelijkheid en de activering ervan te verzekeren. Tevens moet er rekening worden gehouden met de plaats van de toekomstige voetgangersbrug en de aanwezigheid van de ondergrondse spui van de Zenne (tracé aangeduid in het blauw).

ONTWERPEND ONDERZOEK

AANBEVELINGEN

- De verlaging van de kade op de rechteroever tussen de brug van de Ninoofsepoort en de toekomstige voetgangersbrug kan worden bestudeerd.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie [\(Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81\)](#)
- Voor de verlaging moet rekening worden gehouden met de toekomstige voetgangersbrug en de ondergrondse spui van de Zenne (tracé aangeduid in het blauw).
- De verlaging moet worden gecoördineerd met de aangrenzende toekomstige ontwikkeling (die nog niet vaststaat), teneinde het statuut en de universele en publieke toegankelijkheid alsmede de activering en sociale controle te verzekeren.

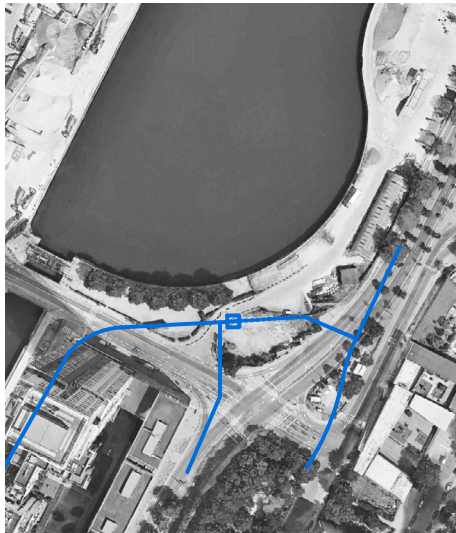
DEELGEBIED D-6 BECODOK EN VERGOTEDOK

Ambitie 2: Valoriseren van het Vergotedok als hart van de stedelijke havenactiviteiten

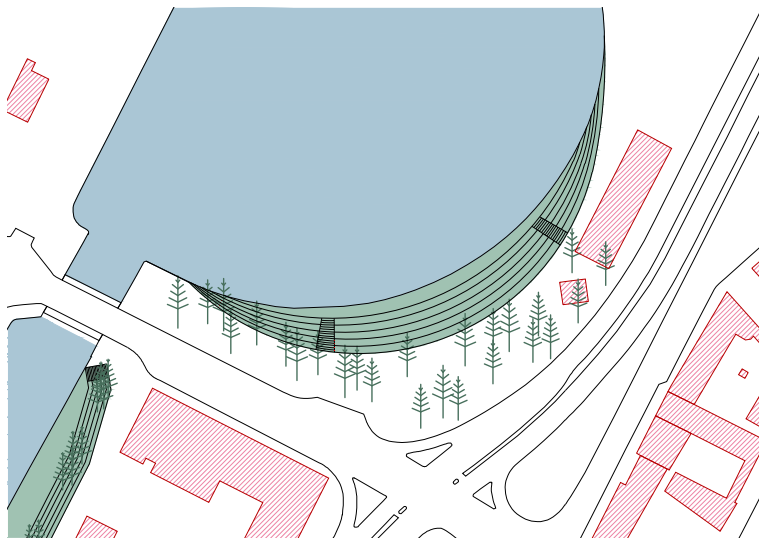
(pagina's 289-297) - aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

REDERSPARK EN REDERSPLEIN

In plaats van heuvels te creëren op het Redersplein kan men er ook voor kiezen naar beneden te gaan, dicht bij het water. Deze kadeverlaging maakt het mogelijk te genieten van een uitzicht op Vergotedok in een rustig kader, zonder blootgesteld te zijn aan de gevaren van het verkeer. Er kan een sportzone komen, als wisselwerking met de toekomstige sporttoren. Tijdens het ontwerp van het project moet er rekening mee worden gehouden dat de ondergrond een pompstation (tracé in het blauw aangeduid) en overblijfselen van een voormalige brug bevat.

De loop van de riolering en het pompstation

Schema van mogelijke kadeverlaging

ONTWERPEND ONDERZOEK

AANBEVELINGEN

- De kadeverlaging ter hoogte van het Rederspark moet worden bestudeerd.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#))
- Bij de verlaging moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van het pompstation en van overblijfselen van de oude brug.
- De verlaging mag de vaargeul of de keerruimte niet verkleinen.

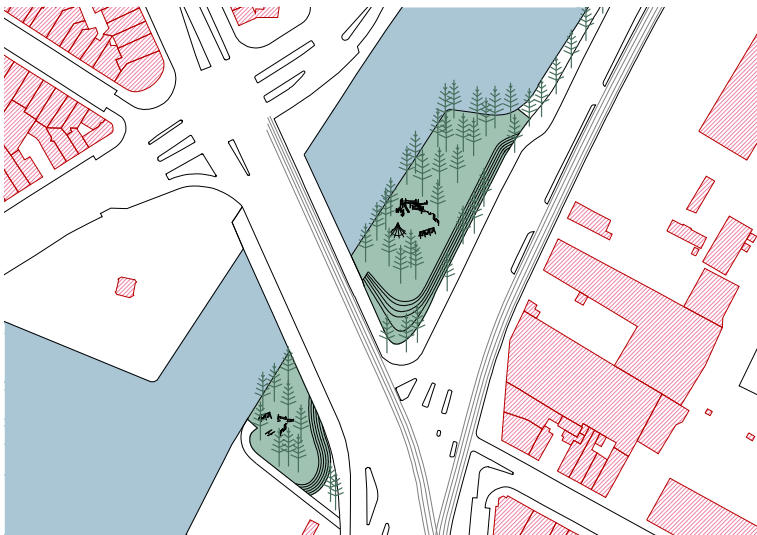
DEELGEBIED D-6 BECODOK EN VERGOTEDOK

Ambitie 2: Valoriseren van het Vergotedok als hart van de stedelijke havenactiviteiten

(pagina's 289-297) - aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

PARKEN VAN DE DE TROOZBRUG

De kwaliteit van de publieke ruimte op de rechteroever rond de De Troozbrug kan worden verbeterd. De kade is momenteel gelegen tussen verscheidene grote verkeersassen. Door de publieke ruimtes te verlagen aan de zijde van het kanaal, kan een meer geborgen en veilige groene ruimte gecreëerd worden met verschillende speel- en sporttoestellen voor de wijken. Daarbij moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van een ondergrondse verbinding tussen de Molenbeek en de Zenne (tracé aangeduid in het blauw). Op projectniveau moeten het "goed nabuurschap" en de toegang tot de betoncentrale worden bestudeerd voor het deel ten zuiden van de De Troozbrug.

RECHERCHE PAR LE PROJET

AANBEVELINGEN

- De verlaging van de Werkhuizenkaai ter hoogte van de De Troozbrug moet worden bestudeerd.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie [\(Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81\)](#)
- De verlaging moet rekening houden met de aanwezigheid van de gang van de Molenbeek en de aansluiting daarvan op de kokers van de Zenne.
- Het "goed nabuurschap" en de toegang tot de nabijgelegen betoncentrale moeten worden bestudeerd.

DEELGEBIED D-8 VOORHAVEN & SCHAARBEEK-VORMING

Ambitie 4: Inrichten van de ruimtes van de Budabrug voor een kwaliteitsvolle oversteeek (pagina's 346-347)
- aanvulling om het potentieel tot verlaging van de kade te tonen.

AMBITIE 4

INRICHTEN VAN DE RUIMTES VAN DE BUDABRUG VOOR EEN KWALITEITSVOLLE OVERSTEEK

ANALYSE

De Budabrug is de enige plaats waar het kanaal kan worden overgestoken in het noorden van het gewest. De brug is ook een erfgoedkundig element van burgerlijke bouwkunde dat dankzij zijn zeer herkenbare vorm een plaatselijk herkenningspunt is. Vanaf deze brug en de aangrenzende publieke ruimtes moet het axiale uitzicht op het kanaal in de kijker gezet worden door de inrichting van de publieke ruimte, die het mogelijk moet maken hier halt te houden en te genieten van het uitzicht naar het noorden en op het viaduct van Vilvoorde, of naar het zuiden, waar het coulisselandschap het gebied dimensie en een identiteit geeft en de asymmetrische vorm van de vallei blootlegt.

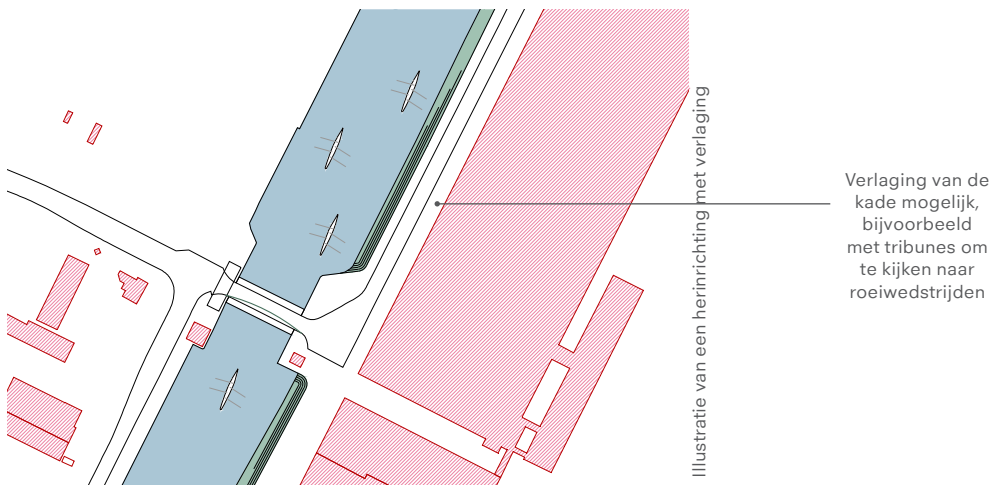
Deze oversteeekplaats zou in het kader van de herinrichting van de oevers van de Zenne verbonden kunnen worden met het niveau voor fietsers en voetgangers tussen de Vilvoordselaan en de ruimte voor actieve weggebruikers op de brug langs de waterzuiveringsinstallatie. Deze verbinding zou het mogelijk maken de aangrenzende kades ten zuiden van de brug op de rechteroever te kwalificeren als publieke ruimte en een nieuwe kwaliteitsvolle dwarsverbinding te creëren die de GEN-kanaalroute op de Vilvoordsesteenweg verbindt met een stop- en rustpunt dat tevens uitzichtpunt is. Op deze stopplaats kunnen de kades verlaagd worden met tribunes om naar de roeiwedstrijden te kijken.

ONTWERPEND ONDERZOEK

Illustratie van een mogelijke herinrichting

Illustratie van een herinrichting met verlaging

ONTWERPEND ONDERZOEK

AANBEVELINGEN

- De aan de Budabrug grenzende ruimtes moeten worden ingericht als punctuele publieke ruimte.
- De inrichting moet de axiale uitzichten op het kanaalgebied in de kijker zetten, zie ([Axiaal zicht vanaf de Budabrug, pagina 65](#)). De ruimte wordt uitgerust met aangepast meubilair voor een rust- en verblijfsruimte.
- Een (punctuele) verlaging van de kades zou moeten worden bestudeerd. Daarbij moet rekening worden gehouden met de industriële context van de plaats en de nabijheid van de havenactiviteiten. Het erfgoedkundig aspect van de site moet eveneens in aanmerking worden genomen bij de concrete studies.
- De aanbevelingen betreffende een kadeverlaging moeten worden opgevolgd, zie ([Benutten van de waterweg en zijn kades, pagina 81](#))
- Een publieke verbinding voor fietsers en voetgangers moet worden ingericht tussen de Vaardijk en de Vilvoordselaan langs de waterzuiveringsinstallatie. Ze voldoet aan de principes die zijn vastgelegd in ([Actieve mobiliteit bevorderen, pagina 91](#)) en heeft een landschappelijk karakter.
- De valorisatie van de Zenne in een ecopark moet het mogelijk maken het parcours van de voetgangersverbinding te valoriseren, zie ([Ecoparken, pagina 160](#)).

